

Tokaji Borszalón

Kelemen-u. 8. Kittiñő tokaji és homoki borok olcsó árakon. Tokaji bor 1 deci 12 fillértől 66 fillérig, homoki bor 1 liter 90 fillér.

tónak. Áprilisban ezrével huznak be a Fehértóra. Juniusra azután az utolsó is elfogy, elmennek a magas északon lévő fészkelő területekre és csak a legközelebbi tavaszon láthatjuk őket ismét. Ősszel már más uton mennek délnek. E madaraból a szegedi vizivadászok sok százával szedik a vámot, mert ez a különben szerfelett félenk és vad madár ész nélkül csap le a lesgördörben ülő vadász elé kített műmadarakra, 40—50 darabot számláló csapatokban. Erről a körülményről ugylátszik nem tudott a Madártani Központ sem, mert harminc év alatt alig gyűlt be több egy tucatnál belőle az intézetbe, pedig több szempontból is tudományos vizsgálatnak akarták alávetni ezeket a madarakat. Leveleztek is érte Görögországtól Svédorszáig. Most, hogy már két tavasz óta százával kapják a kis gojzereket, már mi lettünk az »exportőrök« és küldenek cserepéldányokat mindenfelé belőlük.

Hosszadalmas volna részletesen foglalkozni a fehértői madárvilággal, mindössze csak azoknak

a ritkaságoknak

a megemlítésre szorítokozom, melyek már magukban is híressé teszik a Fehértót. Ez év augusztus 20-án esett egy *pelikán* (sebéből meggyógyulva, a pesti állatkertben van), melyből az utolsó 30 évben eznekiből még csak egyet lőttek. 1894-ben lőttek utóljára *sárjórót* (*limicola platyrch.*), melyből nem volt a Nemzeti Múzeumnak és a Madártani Intézetnek sem. 1935 tavaszán egy, őszén 16 darab került elő belőle, melyből *elíteltük az országos gyűjteményeket is*. Az országban harmadiknak került elő ez évben a *lapposörű víztapósó* és a *nyilfarku halfarkas*.

Az eskimó világ halfarkasaiból

3 darab lövetett két év alatt a Fehértón. Minden évben puskavégre került a ritka *izlandi partfutó* és ez év őszén a *terek cankó*, mely második kimutatott példány hazánkban. A vékonycsőrű gojzer, kis god, kőforgató, kacagó csér, jeges kacska mind megannyi madárritkaság, mely néha évtizedekig nem kerül elő Magyarországon.

A szegedi Fehértó még a mai napi halódó állapotában is

kikapadhatatlan kutatások forrása lehet madártani szempontból

és szerencsés földrajzi helyzetünknel fogva ugyszólván kimeríthetetlen tudományos megfigyelési és gyűjtési lehetőség adódik. Mindössze 8 éve van alkalommal időnként észleléseket eszközölni a Fehértón és ezen idő alatt körülbelül 110 fajt sikerült onnan begyűjtenem, bár egyes egészen közönséges fajokat eddig még nem vettem be a gyűjteményembe. A 200-on felül 3 év alatt begyűjtött madár a szegedi városi muzeumban van letétben. Magyarországon 326 fajta madár fordul elő. Ebből legalább 200 faj begyűjthető a Fehértóról. Gelei professzor pár év előtt felvette

a szegedi madárvárta

gondolatát, sajnos azonban ebből a szép gondolatból pénzühiány miatt nem lett semmi. Annyi azonban pénz nélkül is elérhető, hogy *tartsuk meg a szegedi Fehértót és állapotában és ne fosszuk meg mesterségesen a vizétől*. Arra nem kell ma már gondolni, hogy idegenforgalmi vagy más célú lehetőségekre számítsunk, de arra igen is törekedni kell, hogy *használjuk ki madártani szempontból* — talán az utolsó 24 órában — azt a nagyon kedvező helyzetet, mely a Fehértónknak földrajzi helyzeténél fogva van.

Hiszem, hogy a szegedi muzeum állattani osztálya a Fehértó madárvilága folytán nemcsak országos, de Európáhirű gyűjteményre tehet szert.

Karikás bácsi, az „Alföld pacsirtája“ beszél Dankó Pistáról és az első magyar „daltársulatról“

(A Délmagyarország munkatársától.) Ki ismeri az „Alföld pacsirtáját?“ Valószínűleg alig valaki. Pedig a maga idejében neves, sőt híres ember volt Karikás Hermann, akit tisztelői ezzel a szépen hangzó jelzővel díszítették fel. Ma már kevesen emlékeznek rá. Kortársai jórészt ott pihennek valahol az alsóvárosi meg a gyevi-temető mohos sírkövei, besüppedt sírhantjai alatt... Karikás bácsi éppen az elmúlt napokban töltötte be életének 74-ik évét. Aki azonban ezek után azt hiszi, hogy karikás bácsi valószínűleg totyogó aggastyán, az bizony alaposan téved. Fiatal, jókedvű, mulató ember ma is az „Alföld pacsirtája“, haja ugyan hófehér, de a szíve ma sem több husz évesnél. Hangja sem igen változott, ha néha-néha énekel, megreszketnek a kávéházi ablakok és az emberek gyönyörködve kapják fel a fejüket... Híres hang ez! Neki köszönheti Karikás bácsi, hogy hívei — egy jó negyven esztendővel ezelőtt — az „Alföld pacsirtája“ megtisztelő jelzővel tüntették ki.

Karikás bácsi legfőbb nevezetessége — amit maga is büszkén emleget —, hogy

a felejthetetlen Dankó Pistával állott cimboraságban,

sőt esztendőknél keresztül együtt járta a nótaköltővel az országot a kilencvenes évek vége felé. Karikás bácsi olyan 26—27 év körüli fiatalember lehetett akkortájt, Dankó sem haladhatta túl sokkal a harmadik X-et. Ketten együtt bandát szerveztek és a nemzetiszinzalagos Kossuth-kalapos társaság dalolva, nevetve, mulatva járta be az országot.

Hallgassuk csak végig Karikás bácsit, hadd fájduljon meg egy kissé szívének, amikor az igazi békeévek Magyarorszájáról beszél.

— Ugy volt a dolog — kezdte Karikás bácsi, amikor kényelmesen elhelyezkedett a kávéházi asztal mellett —, hogy világleletemben szép hangom volt. Ezért neveztek el később az „Alföld pacsirtájának“, holott dehogy is voltam én pacsirta! Kereskedő voltam világleletemben... Szerettem a mulatást, a dalt és sokat énekelgettem társaságban. A Dankó Pista akkoriban koesmákban, meg Szatymazon hegedülgetett. Egyszer, hajnalban, mulatásból mentem hazafelé, hát amint a mai Bruckner-házban lévő pálinkás-butik elé érek, meglátom a Pistát, amint ott sirdogál az uccán. „Mi bajod Pista?“ — kérdeztem tőle. „Kidobott a Pollák, mert adós maradtam 8 krajcár-ral“ — felelte Dankó. Bementünk a depóba, kifizettem a Pista adósságát, aztán beszélgettünk. Ott jutott eszembe a „daltársulat“ gondolata. Másnapra a Klein-féle kávéházba találkoztam beszélgettem meg, ott aztán elhatároztuk, hogy

ketten daltársulatot alakítunk

és bejárjuk vele az egész országot. A terv szerint a társulat kizárólag Dankó-nótát énekelne, úgy határoztunk, mert hát már akkoriban is sok híres, szépnótája volt... Sikerült is hamarosan nyélbeütni a dolgot. A társulat megalakult. Eppen tízennégyen voltunk Pistával együtt...

— Hogy kik voltak a társulat tagjai? Bizony már nem nagyon emlékszem a nevükre. Helvey volt a zongoramester, Pista a hegedős, volt közöttünk egy gyönyörű hangú vásárhelyi cigánylány, aztán egy rücskös nő, akinek egyenesen csodahangja volt, aztán ott volt a Reisinger Tóni, egy Parkás nevű fiatal színész, egy Szerényi Giza nevű lány s hát persze, én... Két hónapig próbáltunk Helvey lakásán, aztán bemutakoztunk Szegeden, a Proféta-kertben. Olyan siker volt, hogy na! Ma is könnyelábad a szemem, ha rá-

gondolok. Nemcsak a kert volt tele, de az uccán sem fért el a közönség... Fellépésünket meg is kellett ismételnünk másnap, a közönség követelte. De jól is festettünk uram! Látnia kellett volna minket. Képzeld csak el: a férfiak fekete ruhában, derekukon széles nemzetiszin-szalaggal, fejükön árvalányhajás Kossuth-kalppaggal! A nők meg fehérben, ugyancsak piros-fehér-zöld szalaggal a derekukon! De volt ott hang is, tisztelt uram! Mindegyik tudott szölnözni is, meg karban is énekelni...

Első állomásunk Arad volt. (Megjegyzem volt impresszáriók is Szubics József személyében.) Három teljes hétig énekeltek a Nagy Lajos-féle kerthelyiségben. Várjon csak, milyen nótákat is szerettek a kedves aradiak...? Hát nagyon szerették a „Gyi páripámat“, meg a „Haragszik a feleségemet“, de legjobban tetszett nekik a „Nem átkozom ibolyakék szemedet“ kezdetű.

Csak úgy ömlött hozzánk a pénz,

esténként egy egész kendőre valót szedtünk össze, reggelre aztán elvertük az utolsó krajcárig... Nem maradt meg abból másnapra egy vas sel Pista nagyon szerette a mulatást, egyebet se csinált, csak mulatott folyton. Mindig pezsgőt, vörösbort, meg konyakot ivott, ezeket szerette. Gavallér, uri cigány volt, ezt meg kell hagyni... De a sok mulatás közben sem feledkezett meg a zenészerzésről. Egyik hajnalban mámoros fejjel írta meg a „Lemegyek a tengerszélre“ című nótáját. Ott pengette ki előttem a gyönyörűséges melódiát egy rossz hegedűn...

— Had mondom el már,

hogyan züllött szét a banda,

Gyulafehérvárott történt. Egyik este egy közjegyző, meg egy kapitány mulatott nálunk, én énekeltem nekik. Harminkétszer kellett elénekelnem a „Nem átkozom ibolyakék szemedet“ című nótát és minden ének után az egyik jobbról, a másik balról dugott a zsebembe egy tizes bankót! Mikor Pista meglátta a töméntelen pénzt, mindenáron felelni akart, amire én nem voltam kapható. Összevesztünk. Én felmentem a szobámba, a Pista pedig még azon az éjszakán — elutazott Kolozsvárra... Másnap este Marosvásárhelyt kellett felépünk, a Letzter-kertben. Szubics József a haját tépte, amikor meghallotta, hogy mi történt. De kijelentette, hogy akár Dankó nélkül is fel kell lépünk, egyébként botrány lesz. Hát felléptünk Pista nélkül. Másnap azonban Dankó Kolozsvárról letiltotta fellépésünket.

— Így züllött szét a banda, több, mint két esztendői szereplés után. Én visszamentem kereskedőnek, Pista meg új társulatot szervezett.

— Nem tudom, hogy mi lett a társulat tagjaival. Tudtommal rajtam kívül még egy nő él közülök, de hogy hol, azt nem tudom. A rücskös egy impresszárió kivitte Moszkvába, ahol férjhez is ment. Engem is hívott az impresszárió, nagy halom rulett is ott élém, de nekem elegendő volt a dologból... Hej, pedig, ha én akkor...!

Aradon akkoriban Aradi Gerő volt a szingazgató. Minden reggel bekopogtatott hozzám és felajánlotta, hogy ingyen kiképezeti a hangomat, ha aztán hozzá szerződöm... Fiatal voltam, tudtam is én, hogy mi az élet!... Hajjaj!...

Bucszáskor ábrándozva nézett maga elé és a „Nem átkozom ibolyakék szemedet“ című ominózus dalt dudolta.

K. Gy.

Márkás **töltőtollak** nagy választékban
Kellernél Kárász Szakszerű
u. 16. u. 16.
javítások felelősség mellett